

HIEDANRANNAN KULTTUURITILAT

Alustus kulttuurin palveluverkkoa koskevien päätösten
vaikutusten ennakkoarviointia varten 2025

Tiivistelmä

- Hiedanrannasta muodostuu Tampereen läntinen keskus ja uusi kulttuurikaupunginosa, jonne rakentuu asuntoja 18 500 ihmiselle.
- Asuinalueella sijaitsevaan tehdasrakennukseen ja kartanoon suunnitellaan tiloja monipuoliselle kulttuurikeskittymälle, joka palvelee sekä kaupungin asukkaita että matkailijoita.
- Hiedanrannan kulttuuritilojen kehittämisen tavoitteena on tehostaa tilojen yhteiskäyttöä ja samalla vastata kasvavan kaupungin palvelutarpeisiin kymmeniksi vuosiksi eteenpäin.
- Tehtaan suunnitelma sisältää mm. kirjaston ja työväenopiston tiloja, musiikin, käsityön ja kirjallisuuden opetus-, näyttely- ja elämystiloja sekä teatterin, tanssin ja sirkuksen esitys- ja harjoitustiloja.

Kuva: Anna Vesén

4 km Tampereen keskustaan

Yleissuunnitelma

150

Hehtaaria

18 500

Uutta asukasta

1,4 milj. m²

Kokonaispinta-ala

1 milj. m²

Asumista

150 000 m²

Liike- ja toimitilaa

30 000 m² Historiallisia tehdas-
ja kartanorakennuksia

Matka Tampereen keskusta

12 min

Ratikalla

20 min

Pyörällä

14 min

Autolla

Rakentamisen tavoiteaikataulu

Inklusiivisuus

- Hiedanrannan yleisten alueiden suunnittelussa halutaan varmistaa, että alue on **kaikille saavutettava ja yhdenvertainen** – myös vammaisille, ikäihmisille, lapsille ja muille erityisryhmille.
- Suunnittelussa noudatetaan **rakennuslakia ja esteettömyysasetusta** ja muita ohjeita, jotka varmistavat esteettömyyden.
- **Tavoitteena on, että kaikki voivat liikkua ja käyttää alueen palveluja** helposti. Suunnittelussa **huomioidaan ihmisten erilaiset tarpeet**, kuten liikkumisrajoitteet, ikä, kieli ja kulttuuri.
- Valtakunnallisen tason määräysten ja ohjeiden lisäksi suunnittelua ohjaavat Tampereen kaupungin linjaukset, kuten Tampereen strategia, hyvinvointisuunnitelma, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä esteettömyyden reittien määrittelyperiaatteet.
- Suunnittelua ohjaavat lisäksi Hiedanrannan omat suunnitelmat, kuten alueen yleissuunnitelma, taideohjelma, valaistussuunnitelma, ratikan suunnitteluohje.
- Tampereen vaikuttajaryhmiä ja vammaisneuvoston esteettömyystyöryhmää kuullaan suunnittelussa.

Tehdas

- Omistaja Hiedanrannan kehitysyhtiö
- Tehdastilojen ja rakennusoikeuden kokonaislaajuus noin 35 000 m²
- Kulttuuritilojen laajuus n. 20 000 m²
- Lisäksi liike-, ravintola-, kahvila-, tapahtuma- ja toimistotiloja
- Kaupunki vuokraa kulttuuritilat ja sitoutuu pitkäaikaiseen vuokrasopimukseen. Kaupunki alivuokraa tilat edelleen kulttuuritoimijoille ja myöntää vuokraavustuksia.
- Esitys- ja tapahtumatilat ja osa opetus-, harjoitus- ja toimistotiloista ovat yhteiskäyttöisiä.
- Tilat mahdollistavat taiteen perusopetusta, vapaata sivistystyötä, esittävän taiteen ja kirjallisuuden ammattilaisten toimintaa, tapahtumia ja taide-elämyksiä.

Kuva: Pasi Oolas

Lielahden kartano

- Omistaja Tampereen kaupunki
- Tilojen laajuus n. 1 000 m²
- Väliaikaisessa kulttuurikeskuskäytössä vuosina 2025-2030. Peruskorjaustarve n. vuonna 2030, jonka jälkeisestä käytöstä ei ole päätöksiä.
- Tarjoaa asukkaille avointa ja yhteisöllistä kulttuuri-toimintaa jo ennen Tehtaan tilojen valmistumista.
- Kaupunki vastaa kulttuuritoiminnasta, hallinnoi tiloja ja vuokraa niitä kahvilalle sekä tilaoperaattorille.
- Operaattori edelleenvuokraa tiloja taide- ja kulttuuritoimijoille, jotka tuottavat sisältöjä kartanoon.
- Tilat mahdollistavat kulttuuritapahtumia, näyttelyitä, esityksiä, jaettuja työhuoneita, kokouksia ja yhteisöllistä asukastoimintaa.

Kuva: Anna Vesén

Kulttuuritarjonta ja -toimijat

Taidealat

Musiikki

Tanssi

Teatteri

Sirkus

Käsityö

Kirjallisuus

Sanataide

Kuvataide

Kulttuuripalvelut

Oppiminen

Työskentely

Esitykset

Näyttelyt

Tapahtumat

Kohtaamiset

Yhteisöllisyys

Kirjastotilat

Tampereen kaupunginkirjasto / Lielahden kirjasto

- Kirjasto on monipuolinen kulttuurikeskus joka tukee lukutaitoa, kulttuuri-osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.
 - Kirjasto tarjoaa monipuoliset ja uudistuvat kokoelmat, laitteet ja tilat oppimiseen, harrastamiseen ja työskentelyyn sekä opastusta niiden käyttöön.
 - Kirjasto tuottaa myös tapahtumia, ja toimii saavutettavana ja avoimena matalan kynnyksen tilana kaikille.
- Lielahtikeskuksesta Hiedanrantaan muuttavat kirjastotilat käsittävät kirjastosalin, lasten alueen, lukusalin, opetustilaa, työtilaa, tapahtumatilaa sekä henkilöstön toimistotiloja.

Työväenopiston opetustilat

Tampereen seudun työväenopisto

- Vapaan sivistystyön oppilaitos, joka tarjoaa vuosittain n. 2000 kurssia kaikenikäisille. Kurssitarjonta kattaa taiteen perusopetuksen kuva-, sana- ja teatteritaiteessa sekä käsityön taiteessa. Opisto tukee luovuutta, osallisuutta ja elinikäistä oppimista, ja toimii Tampereella, Ylöjärvellä sekä verkossa.
- Sampolaan jää opetusluokkia ja toimistotiloja.
- Sampolasta ja Ylöjärven toimipisteistä Hiedanrantaan siirtyvät tilat ja kokonaan uudet tilat sisältävät eri aineiden muuntojoustavia opetustiloja ja toimistotilaa.

Kuva: Jukka Salminen / Tiikerikuva

Musiikin ja tanssin opetustilat

Pirkanmaan musiikkiopisto ja Tampereen konservatorio

- Tarjoavat musiikin ja tanssin perusopetusta ja ammatillista koulutusta varhaiskasvatuksesta toisen asteen opintoihin. Opetus kattaa klassisen ja rytmi-musiikin, ja toiminta ulottuu myös varhaiskasvatukseen. Oppilaitokset tuottavat konsertteja ja toimivat aktiivisesti kulttuurikasvatuksen kentällä.
- Eteläpuistosta ja Pyynikiltä Hiedanrantaan siirtyvät tilat sisältävät musiikin yksilö- ja ryhmäopetusluokkia, musiikin ja tanssin harjoitussaleja sekä toimistotiloja.
- Esitystoimintaa tuotetaan Tehtaan yhteiskäyttöisiin musiikki-, tanssi- ja monikäyttösaleihin ja myös muualle Tampereelle ja Pirkanmaalle.
- Pieniä opetustoimipisteitä sijoittuu myös muihin kaupunginosiin, mm. Eteläpuiston koululle ja Pyynikin koulutaloon.

Kuva: Tarja Reijonen

Kirjallisuus- ja sanataidetilat

Tampereen Tarinatalo ry

- Alueen kirjailijoiden, sarjakuvataiteilijoiden, sanataidekasvattajien ja muiden alan toimijoiden muodostama, uusi asiantuntijuuden ja kirjallisuuden yleisötyön keskus.

Lastenkirjainstituutti

- Valtakunnallinen lasten- ja nuortenkirjallisuuden asiantuntijakeskus ja erikoiskirjasto. Edistää kirjallisuutta, kuvitusta ja lukemista näyttelyiden, seminaarien ja tapahtumien kautta. Toimii aktiivisesti alan tutkimuksen ja tiedotuksen parissa.

Pirkkalaikirjailijat ry

- Pirkanmaan kaunokirjailijoiden yhdistys, joka tuo kirjailijat lähemmäksi yleisöä. Yhdistys järjestää tapahtumia, edistää kirjailijoiden näkyvyyttä ja tarjoaa ateljeekritiikkiä sekä muita asiantuntijapalveluita.

Sanataideyhdistys Yöstäjä ry

- Sanataidekasvatusta ja luovan kirjoittamisen harrastamista edistävä yhdistys. Järjestää työpajoja, koulutuksia ja tapahtumia, ja toimii erityisesti lasten ja nuorten lukutaitotyössä. Tunnettu mm. Kirjalitta-festivaalista ja osallistavasta sanataidekasvatuksesta.

Tampere Kuplii ry

- Sarjakuvaharrastusta sekä siihen liittyviä alakulttuureita edistävä yhdistys. Tunnetuin Tampere Kuplii -sarjakuvafestivaaleista sekä Sarjakuva-Finlandia -tunnustuspalkinnosta.
- Nykyisistä tiloista Pantintalossa, Sampolassa ja Metsossa siirrytään Hiedanrantaan. Uudet tilat sisältävät toimisto- ja työskentelytiloja, kirjasto- ja arkistotilaa sekä lisäksi yleisölle avoimia ja elämyksellisiä tapahtuma-, kurssi- ja galleriatiloja.

Tanssin tilat

Pirkanmaan Tanssin Keskus

- Tanssin aluekeskus, joka palvelee sekä yleisöjä että tanssin ammattilaisia.
 - Tuottaa tanssiesityksiä, tekee yleisötyötä ja tarjoaa kulttuurihyvinvointipalveluita.
 - Muita käyttäjiä tanssin harjoitus- ja esitystiloissa ovat konservatorion tanssin opiskelijat sekä tanssin ammattilaiset mm. **Mobita Dansko**.
- Nykyisistä Pirkanmaan Tanssin keskuksen tiloista Pienteollisuustalossa luovutaan ja toiminta siirtyy Hiedanrantaan. Uudet tilat sisältävät tanssin esitys- ja harjoitustilaa sekä toimistotiloja.
 - Esitystoimintaa tuotetaan Tehtaan yhteiskäyttöiseen tanssin esityssaliin ja monikäyttösaliin.
 - Tilasynergiaa musiikkioppilaitosten esitystoiminnan kanssa.

Kuva: Eino Ansio

Teatterin tilat

Ahaa Teatteri

- Lasten ja nuorten ammattiteatteri, joka toimii sekä kotinäyttämöllä että kiertueteatterina ympäri Suomen. Ahaa Teatteri yhdistää taiteen ja kasvatuksen oivaltavasti ja tavoittaa laajoja yleisöjä.

Teatteri Siperia

- Ammattiteatteri, joka tunnetaan rohkeasta ja ajatuksia herättävästä ohjelmistostaan. Tuottaa taiteellisesti korkeatasoisia esityksiä ajankohtaisista ja yhteiskunnallisista aiheista, usein kantaesityksinä.

Improvisaatioteatteri Snorkkeli

- Ammattitason improvisaatioteatteriryhmä, joka tarjoaa laatuviihdettä omissa tapahtumissaan ja tilauskeikoilla teattereissa, ravintoloissa, työpaikoilla, kouluissa ja verkkotilaisuuksissa.

Tampere Burlesque

- Laadukkaita burleskitapahtumia, burleskiopetusta ja ohjelmapalveluja tarjoava yhdistys. Tuottaa sekä omia tapahtumia että tilausohjelmaa. Turvallisen ja avoimen tapahtumakulttuurin rakentaja.

Tampereen Freelancenäyttelijät

- Ammattinäyttelijöiden yhdistys, jonka 150 jäsentä työskentelevät freelancereina teattereissa, elokuvissa, ja televisiossa.

- Ahaa Teatterin nykytiloista luovutaan, muilla toimijoilla ei ole pysyviä omia tiloja. Uudet tilat sisältävät jaettuja toimisto-, harjoitus- ja varastotiloja.
- Esitystoimintaa tuotetaan Tehtaan yhteiskäyttöisiin teatteri-, tanssi- ja monikäyttösaleihin.

Sirkuksen tilat

Sorin Sirkus

- Sirkustaiteen edelläkävijä, joka tarjoaa taiteen perusopetusta ja esitystoimintaa nuorille. Toimii aktiivisesti myös sosiaalisen sirkuksen kentällä. Yhdistää liikunnan, taiteen ja sosiaalisen kehityksen sekä kansainvälisen yhteistyön.
 - Tarjoaa myös residenssitoimintaa sirkustaiteen ammattilaisille.
- Sorin omat toimitilat säilyvät Nekalassa, Hiedanrantaan sijoittuvat lisätilat sisältävät sirkuksen opetus- ja harjoitustiloja ja varastotilaa.
 - Esitystoimintaa tuotetaan Tehtaan yhteiskäyttöisiin teatteri-, tanssi- ja monitoimisaleihin.

Kuva: Christian Wanvik

Käsityön tilat

Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsä

- Taito Pirkanmaa ry:n ylläpitämä seutukunnallinen oppilaitos, joka antaa käsityön taiteen perusopetusta laajan oppimäärän mukaan lapsille, nuorille ja aikuisille. Toimintaa on tarjolla kaikkiaan 26 eri opetuspisteessä.
 - Näpsässä voi toteuttaa luovasti itseään, oppia kädentaitoja, löytää samanhenkisten harrastajien seuraa ja jakaa onnistumisen iloa.
- Näpsän Tammelan tilat säilyvät, Hiedanrantaan siirtyvät Epilän ja osa Verkarannan tiloista.
 - Uudet tilat sisältävät käsityön opetusluokkia ja henkilöstön toimistotiloja.
 - Taito Pirkanmaan käsityöneuvonta voi toimia Näpsän tiloissa. Tilasynergiaa on myös työväenopiston kanssa.

Kuva: Katja Malinen

Kulttuuritilakeskittymän hyötyjä

1) Vahvistaa Tampereen asemaa Suomen kiinnostavimpana kulttuuri- ja tapahtumakaupunkina.

TAMPERE

2) Nostaa uuden kaupunginosan vetovoimaa, yhteisöllisyyttä ja elävyyttä uudelle tasolle ja luo hyvinvointia.

3) Parantaa kulttuurin ja luovan alan toimijoiden liiketoimintamahdollisuuksia, tunnettuutta, yleisöpohjaa, tuotantotapoja ja verkostoja.

4) Tuo palveluita keskitetympin kaupunkilaisten saataville, vastaa kulttuuritoimijoiden tilatarpeisiin tehokkailla yhteiskäyttötiloilla.

Kysymykset

- Mitä tunteita suunnitelma Hiedanrannan kulttuurikeskittymästä sinussa herättää?
- Mitä hyvää näet suunnitelmassa?
- Mitä haasteita näet suunnitelmassa?
- Mihin asioihin olisi hyvä kiinnittää erityistä huomioita Hiedanrannan kulttuuritilojen ja -palveluiden kehittämisessä?
- Vapaa sana eli mitä muuta haluat kommentoida?